

CÂTEVA GÂNDURI DESPRE LICEU

Să număr anii e greu, dar să-mi amintesc nu este decât un pas.

În urmă cu două decenii am pășit pragul Liceului Bilingv Româno-Croat din Carașova. Ce bine era pe atunci, eram cu toții mai tineri, harnici și frumoși. Eu am fost directorul școlii, funcție care mă onorează, cu atât mai mult cu cât le urmam unor directori care au lăsat adânci urme în devenirea acestei instituții; mă gândesc la Milan Pavlovici Zlato, Carol Helebrant, Ion Ogârlaci, Mihai Radan, Mihai N. Radan și Luka Petrașca.

Am preluat această funcție în momentul în care în învățământul românesc rural începea într-adevăr reforma, iar la orașe reforma era în toi. Accesul la comunicațiile electronice devenise o prioritate în sensul acestei idei, am satisfacția faptului că am reușit să realizăm în școală un cabinet de biologie; dar mândria noastră o reprezintă cabinetul de informatică cu 25 de calculatoare și mobilier adecvat pentru orele de informatică. Apreciez că toate aceste înnoiri, alături de eforturile inimosului colectiv de educatoare, învățători și profesori, de o nouă strategie în parteneriatul cu alte școli, precum și în parteneriatul cu autoritățile locale, respectiv primărie, UCR, biserică și Consiliul reprezentativ al părinților, vor duce mai departe la creșterea calitativă a actului educațional. Scopul nostru este ca școala din Carașova să se mențină în continuare printre unitățile de referință ale bazinului carașovenesc-croat și ale județului Caraș-Severin și, de ce nu, să poată asigura cu sprijinul Inspectoratului Școlar Județean Caraș-Severin condiții materiale și resurse umane pentru buna desfășurare a educației la Liceul Bilingv din Carașova, cu gândul că minoritățile din țara noastră constituie "o bijuterie" culturală cu care ne mândrim cu toții.

Prof. Gheorghe Sorca

Liceul Bilingv Româno-Croat a început să funcționeze cu clasa a IX-a, începând cu anul școlar 1996-1997. Întrucât construcția noii clădiri a liceului a fost terminată la sfârșitul anului 1996, clasa a IX-a a funcționat în Căminul Cultural din Carașova, din lipsă de spațiu. Odată cu finalizarea lucrărilor la liceu, în primăvara anului 1997, trimestrul al III-lea, clasele V-XII s-au mutat în clădirea nouă care are 12 săli de clasă, laborator de informatică, chimie, biologie și sală de sport. Directorul din acea perioadă a fost prof. Gheorghe Sorca.

Începând cu prima promoție și până astăzi, au absolvit peste 240 de elevi, dintre care mai mult de jumătate au terminat studii superioare. Unul dintre aceștia a doctorat

magna cum laude, din păcate este plecat din țară, fiind stabilit în Suedia.

În ceea ce privește viitorul acestui liceu, pot spune că va funcționa atâta timp până când vor exista copii. Este adevărat că efectivele de elevi au scăzut în ultima perioadă și aceasta este una dintre problemele mari cu care se confruntă școala noastră. Dacă în anii 2010 erau în jur de 500 de elevi la instituția școlară din Carașova, actualmente mai sunt doar 200 de elevi. Una dintre explicații constă în faptul că natalitatea este foarte scăzută în localitatea noastră, iar foarte mulți copii au plecat cu părinții în Austria, Germania, Italia și în alte țări europene.

Prof. Nicolae Ghera

Concepția mea este că acesta este liceul comunității croate a comunei Carașova și a celorlalte sate carașovenești, singurul liceu croat din România, element fundamental în păstrarea identității naționale.

Identitatea croată trebuie asumată cu voce tare și în mod răspicat.

Prof. Mircea Marilă

Este o mare bucurie și onoare atât pentru liceul nostru, cât și pentru comunitatea croată aniversarea a 20 de ani de existență, aniversare ce o organizăm împreună cu Uniunea Croaților din România.

Alături de cadrele didactice existente la vremea aceea, un aport deosebit la înființarea liceului l-a avut fostul președinte al Uniunii Croaților din România, domnul profesor Mihai Radan, fost deputat al minorității croate în Parlamentul României. În cei 20 de ani de activitate didactică au trecut pragul școlii noastre 17 generații de absolvenți, majoritatea continuându-și studiile fie în facultăți, fie în școli postliceale. Din păcate, numărul elevilor este din ce în ce mai mic de la an la an, fapt ce se datorează scăderii demografice. Ne străduim ca, pe lângă activitățile didactice, să organizăm cât mai multe activități extracurriculare pentru a-i atrage pe elevi. În acest sens, avem și un parteneriat cu Școala Ivan Merz din Zagreb, vizionări de spectacole la Teatrul de Vest Reșița, acțiuni cu Poliția locală și județeană, Uniunea Croaților din România, precum și cu Biserica romano-catolică din Carașova.

Ca planuri de viitor, dorim atragerea elevilor din alte localități, în primul rând a elevilor din localitățile cu populație croată deoarece liceul este al întregii minorități croate. Acest lucru dorim să-l realizăm prin prezentarea ofertei noastre educaționale, prin diferite activități extracurriculare, parteneriate cu școli din Croația, parteneriate cu alte instituții, tabere etc.

Prof. Alina Miștoiu

SPECIJALNO IZDANJE - EDIȚIE SPECIALĂ

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

1997-2017

DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA LICEULUI TEORETIC BILINGV ROMÂNNO-CROAT DIN CARAȘOVA

LICEUL BILINGV DIN CARAȘOVA LA CEAS DE SĂRBĂTOARE

*Ministerul Învățământului aprobă
înființarea Liceului*

Ministerul Învățământului din România aprobă în anul 1995 înființarea și funcționarea în localitatea Carașova a unui liceu bilingv româno – croat, cu profilul matematică – fizică, cu mențiunea că admiterea și funcționarea clasei a IX-a, în anul școlar 1995-1996, se va face la Grupul Școlar de Construcții de mașini Reșița. Prima clasă a Liceului bilingv se constituie, totuși, un an mai târziu, iar cei unsprezece elevi ai clasei a IX-a urmează cursurile anului școlar 1996-1997 în actuala sală de ședințe a Consiliului Local din incinta Căminului Cultural din Carașova.

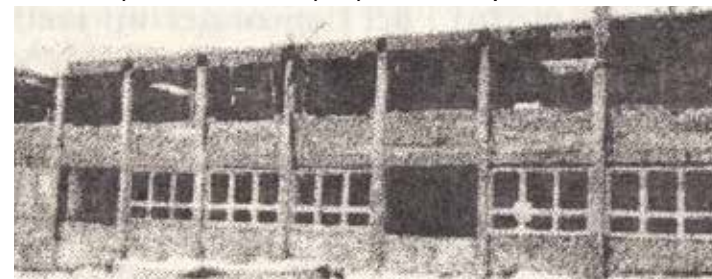
Mult așteptata hotărâre a Ministerului Învățământului a fost adusă în urma audienței la conducerea Ministerului a profesorului Mihai Radan, președintele Uniunii Croaților din România, și venea la 234 de ani de la deschiderea primei școli confesionale în localitatea Carașova. Atunci, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, școala confesională din localitatea de pe râul Caraș a funcționat sub influența benefică a bisericii și a preoților, aceștia din urmă fiind învățători în timpul lor liber și a fost întreținută mulțumită contribuției enoriașilor. Însă, fiind oameni cu însușiri conservative și nefiind convinși de binefacerile școlii, credincioșii care susțineau material funcționarea primelor școli confesionale erau deosebit de reticenti când se puneau problema trimiterii copiilor la cursuri. Școala de atunci se confrunta cu mari greutăți privind frecvența elevilor pentru că părinții nu conștientizau

învățământul ca o necesitate pentru progresul localității și al fiecărui om în parte. Potrivit înscrisurilor vremii, copiii veneau la școală în număr mai mare doar atunci când dealurile care înconjoară localitatea erau acoperite de zăpadă, iar pe măsură ce zăpada se topea și se creau condiții pentru munca câmpului, elevii părăseau școala rând pe rând.

Se bat primii țărushi

Primii țărushi au fost înfițiți în anul 1993, în locul ce avea să devină în scurt timp sediul Liceului, în prezența directorului școlii Gheorghe Sorca, a primarului Petru Zaharia și a reprezentanților firmei care a executat lucrarea, SC Apolodor SC. Clădirea Liceului a fost sfințită de către preotul Gheorghe Catici în anul 1997 și tot în acel an s-a intrat cu toate efectivele de elevi în noile clase.

De la începuturile sale și până în prezent, Liceul a schimbat de mai multe ori profilul și a fost condus de patru directori. Profesorul Gheorghe Sorca a fost directorul Liceului între anii 1996-2012, prof. Nicolae Ghera a condus instituția școlară din Carașova între anii 2012-2014, prof. Marilă Mircea între anii 2014-2017, iar prof. Alina Miștoiu este director de la începutul acestui an. Liceul Bilingv din Carașova a fost vizitat de numeroase oficialități de prim rang din Croația, cum ar fi președintele Stipe Mesic și președintele Ivo Josipović, premierul Ivo Sanader și președintele Parlamentului din această țară, Josip Leko, actualul ministru al învățământului Pavo Barišić și adjunctul ministrului învățământului Martin Oršulić, ambasadorii Croației la București și lista ar putea continua.

Pentru un învățământ de calitate

Însuși anunțul din publicația bilingvă a Uniunii Croaților din România, „Hrvatska grančica” (nr. 7 și 8 / 1996), conținea un apel avântat adresat educatorilor, învățătorilor și profesorilor care lucrau în școlile carașovenesti: „Sădiți în sufletele și inimile copiilor pe care îi educați sentimentul de respect și încredere față de limba lor maternă și cultura creată în această

sadržavala je oduševljen poziv upućen odgajateljima, učiteljima i profesorima koji su radili u karaševskim školama:

„Posadite u dușama i srcima djece koje odgajate osjećaj poštovanja i povjerenja spram njihovog maternjeg jezika i kulture nastale na ovom jeziku. Unesite im povjerenje u škole na njihovu jeziku, jer ćete na taj način neposredno pridonijeti njihovom kulturalnom i duhovnom usavršavanju, donijet ćete neprocijeniv doprinos razvoju multikulturalnosti na zemlji ove države, demokracije i jednakih prava među ljudima, neponištive komponente rumunjskog narodnog duha. Uporabite cjelokupno pedagoško i profesionalno iskustvo da biste ih uvjerali u jednaku vrijednost Dvojezične gimnazije s bilo kojom drugom gimnazijom u zemlji, ali koja im, više od toga, nudi mogućnost produbljanja studija kulture na maternjem jeziku”.

Također, za podržavanje kvalitetnog obrazovanja na maternjem jeziku organiziran je 14. prosinca 1996. u Karaševu, od strane Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, simpozij Škole na hrvatskom jeziku u kontekstu manjinskog obrazovanja u Rumunjskoj. U okviru simpozija Nicolae Dodenciu je predstavio opći zakonodavni okvir glede manjinskog obrazovanja, Marcu Mihail Deleanu je govorio o školi i drugim određivačkim čimbenicima u očuvanju lingvističkog identiteta Karaševaka, Gheorghe Sorca je govorio o maternjem jeziku u kontekstu manjinskog obrazovanja, a Milja Radan se osvrnuo u svom izlaganju na početke i evoluciju obrazovanja na hrvatskom jeziku na području Karaševa.

Nakon 20 godina

Mentalitet Karaševaka spram važnosti obrazovanja promijenio se je prolaskom vremena, škola postavši u naše dane najbolji izbor kojega djeca mogu napraviti za bolji individualni razvoj i za napredniji život. Učenici školske jedinice iz Karaševa stekli su u zadnjih

20. godina zapažene rezultate na županijskim školskim natjecanjima i na državnoj fazi Olimpijade hrvatskog jezika i književnosti. Brojni absolventi Gimnazije upisali su visoke studije, a broj intelektualaca izniklih iz karaševske škole danas je itekako zapažen. Neću s ovom prilikom nabrojiti liječnike, profesore inženjere i druge absolvente koji su podigli ugled Gimnazije u ova dva desetljeća postojanja, prevelik je rizik da nekoga izostavim. Dovoljno je spomenuti Marjana Mateju, apsolutna promocije 1998.-2002. koji je postao, sa svojih 28 godina, jedan od najmlađih doktora znanosti iz naše županije.

Ivan Dobra

Mnogo godina, Dvojezična gimnazijo!

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj bezuvjetno se zalagao za osnivanje Dvojezične gimnazije i istim ju je zanosom podržavalo u ova dva desetljeća postojanja. U svojstvu predsjednika Zajedništva Hrvata osiguravam vas da će naša organizacija ostati i nadalje uz vas, podržavajući inicijative i programe koje ćete poduzeti za poboljšanje i razvijanje odgojnog procesa dvojezičnog obrazovanja. Radujem se što mogu sudjelovati na godišnjici jednog izuzetnog trenutka, slavlju čitave naše zajednice. S druge strane, uvjeren sam kako ovaj događaj istinske vrijednosti po duhovni život zajednice ne bi bio moguć bez napora profesora. Ustrajnog svakodnevnog napora. Upravo zato želim sada, u trenutku slavlja, izraziti priznanje zaposlenicima škole iz Karaševa, zahvaljujući svima za čestit i odan rad u svim ovim godinama. Želim vam zdravlje, snagu za rad i stvaralaštvo.

Mnogo godina, Dvojezična gimnazijo, i što više profesionalnih uspjeha!

Giureci-Slobodan Ghera

DVADESETOGODIŠNJICA DVOJEZIČNE GIMNAZIJE IZ KARAŠEVA

*Ministarstvo obrazovanja odobrava
osnivanje Gimnazije*

Ministarstvo obrazovanja Rumunjske odobrava 1995. godine osnivanje i funkcioniranje Dvojezične rumunjsko - hrvatske gimnazije u Karaševu, matematičko - fizičkog smjera, s napomenom da će se prijemni ispiti i funkcioniranje 9. razreda u školskoj 1995. – 1996. godini obavljati u Grupul Școlar de Construcții de mașini Reșița. Prvi razred Dvojezične gimnazije konstituirao se, ipak, godinu dana kasnije, a jedanaestorica učenika 9. razreda pohađaju nastavu školske 1996. – 1997. godine u današnjoj zasjedaonici Mjesnog vijeća iz Doma kulture u Karaševu.

djeca su u nešto većem broju dolazila u školu samo kad su brda koja su zaokruživala mjesto bila pokrivena snijegom, a istodobno s topljenjem snijega i stvaranjem uvjeta za obrađivanje zemlje, učenici su redom napuštali školu.

Zabijeni su prvi kolci!

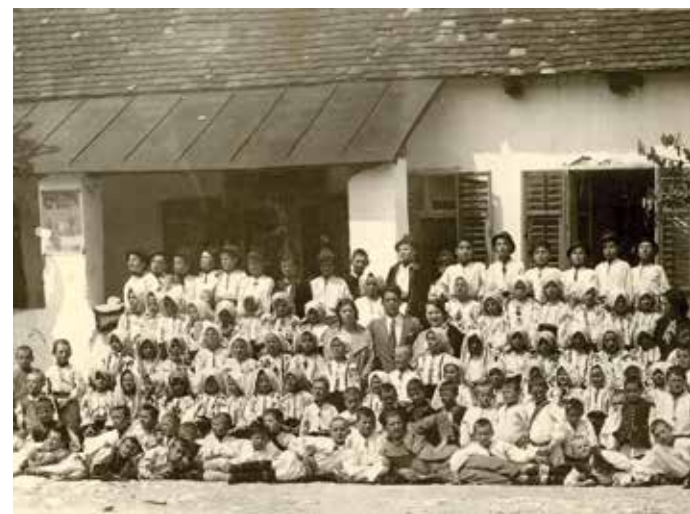
Prvi kolci su bili zabijeni 1993. godine, u mjesto koji će u kratko vrijeme postati sjedištem Gimnazije u prisustvu tadašnjeg ravnatelja škole Đurđa Sorke, načelnika Petra Zaharije i predstavnika tvrtke koja je izvela radove, SC Apolodor SC. Zgrada gimnazije je bila posvećena od vlč. Đurđa Katića 1997. godine i iste se je godine ušlo u nove učionice sa svim učenicima.

Od svojih samih početaka pa sve do danas, Gimnazija je više puta mijenjala smjer i bila je vođena od četiri ravnatelja. Profesor Đuređ Sorka bio je ravnatelj Gimnazije između 1996. i 2012. godine, profesor Mikola Gera je rukovodio školsku jedinicu iz Karaševa između 2012. i 2014. godine, profesor Mircea Marilă između 2014. i 2017. godine, a profesorica Alina Miștoiu obavlja funkciju ravnatelja od početka ove godine. Dvojezična gimnazija je bila počašćena i mnogobrojnim posjetama visokih hrvatskih dužnosnika, kao predsjednik Stipe Mesić i predsjednik Ivo Josipović, premijer Ivo Sanader i predsjednik Hrvatskog sabora Josip Leko, današnji ministar obrazovanja Pavo Barišić i pomoćnik ministra obrazovanja Martin Oršolić, veleposlanici R. Hrvatske u Bukureštu i lista bi se mogla nastaviti.

Za kvalitetno obrazovanje

Sama obavijest u časopisu Hrvatska grančica (br. 7 i 8 / 1996.), dvojezična publikacija Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj,

Dugoočekivana odluka Ministarstva obrazovanja donijeta je nakon audijencije prof. Milje Radana, predsjednika Zajedništva Hrvata, na razini rukovodstva ministarstva, i došla je nakon 234 godine od otvaranja prve konfesionalne škole u Karaševu. Tada, u drugoj polovici 18. stoljeća, konfesionalna škola iz naselja kojeg dijeli rijeka Karaš, funkcionirala je pod blagotvornim utjecajem Crkve i svećenika, koji su bili i učitelji u svojem slobodnom vremenu i bila je održavana zahvaljujući doprinosu vjernika. Međutim, budući da su bili ljudi konzervativnih osobina i neuvjereni u prednosti škole, vjernici koji su materijalno održavali funkcioniranje prvih konfesionalnih škola bili su izuzetno bezvoljni kada se stavljao problem slanja djece u školu. Tadašnja škola se suočavala s velikim poteškoćama glede pohađanja nastave zato što roditelji nisu doživljavali obrazovanje kao neophodnu nužnost za napredak naselja i svakoga čovjeka zasebno. Shodno zapisima tog doba,

După 20 de ani

Mentalitatea carașovenilor în legătură cu importanța învățământului s-a schimbat odată cu trecerea timpului, școala devenind în zilele noastre cea mai bună alegere pe care copiii o pot face pentru o dezvoltare individuală mai bună și o viață mai prosperă. Elevii instituției școlare din Carașova au obținut în ultimii 20 de ani rezultate însemnate la concursurile școlare județene și la faza pe țară a Olimpiadei de limba și literatură croată. Numeroși absolvenți ai liceului au urmat studii universitare, iar numărul intelectualilor proveniți din sânul școlii din Carașova este astăzi unul considerabil. Nu vom enumera cu acest prilej medicii, profesorii, inginerii și ceilalți absolvenți care au ridicat prestigiul liceului în cele două decenii de existență, riscul de a omite pe cineva fiind prea mare. Este suficient însă să-l amintim pe Marian Mateia, absolvent al promoției 1998 – 2002 care a devenit, la cei douăzeci și opt de ani ai săi, unul dintre cei mai tineri doctori în științe din județul nostru.

Ivan Dobra

La mulți ani, Liceu Bilingv!

Uniunea Croaților din România a ple-dat necondiționat pentru înființarea Liceului Bilingv și l-a susținut cu aceeași feroare în cele două decenii de existență. În calitate de președinte al Uniunii Croaților vă asigur că organizația noastră va rămâne și în continuare alături de dumneavoastră, sprijinind inițiativele și programele pe care le veți întreprinde pentru îmbunătățirea și dezvoltarea actului educațional și a învățământului bilingv. Sunt bucuros să particip la aniversarea unui moment deosebit, sărbătoare a întregii noastre comunități. Pe de altă parte, am certitudinea că acest eveniment de reală importanță în viața spirituală a comunității nu ar fi fost posibil fără efortul profesorilor. Efort susținut zi de zi. Tocmai de aceea doresc acum, la ceas aniversar, să-mi exprim recunoștința față de toți slujitorii școlii din Carașova mulțumindu-le pentru munca depusă cu cinste și devotament în toți acești ani. Vă urez sănătate, putere de muncă și creație!

La multi ani, Liceu Bilingv, și la cât mai multe performanțe profesionale!

Giureci-Slobodan Ghera

limbă. Implementați-le încrederea în școlile în limba lor, fiindcă astfel veți contribui nemijlocit în propășirea lor culturală și spirituală, veți aduce aportul inestimabil la dezvoltarea multiculturalității pe pământul țării, a democrației și a drepturilor egale între oameni, componente indestructibile ale sufletului poporului român. Folosiți întreaga iscusință profesională și pedagogică pentru a-i convinge pe elevi de valoarea egală a liceului bilingv cu oricare alt liceu din țară, dar care le conferă și posibilitatea aprofundării studiului culturii în limba maternă.

De asemenea, pentru susținerea unui învățământ de calitate în limba maternă s-a organizat, în 14 decembrie 1996, la Carașova, de către Uniunea Croaților din România, simpozionul "Școli în limba croată în contextul învățământului minoritar din România". În cadrul simpozionului, Nicolae Dodenciu a prezentat cadrul legislativ general privind învățământul minoritar, Marcu Mihail Deleanu a vorbit despre școală și alți factori determinanți în păstrarea identității lingvistice a carașovenilor, Gheorghe Sorca a vorbit despre limba maternă în contextul învățământului minoritar, iar Mihai Radan a prezentat începuturile și evoluția învățământului în limba croată în zona Carașova.

